1 HENSIKT OG OMFANG 2
2 GEOTEKNISKE UNDERSØKELSER 3

1 HENSIKT OG OMFANG

Dette kapitlet omhandler generelle tekniske regler knyttet til vedlikehold av underbygningen.

De fleste norske jernbaner er teknisk sett relativt gamle anlegg. De bærer fortsatt preg av opprinnelige standard- og kvalitetskrav. Ikke minst gjelder dette linjens underbygning som gjennom skiftende tider, sjelden har vært prioritert mot samme standardheving som sporet for øvrig.

Det er et spenn i tid på over 100 år mellom det første og siste stamlinjeanlegget ved Jernbaneverket. Dette må nødvendigvis komme til uttrykk ved betydelige kvalitetsmessige variasjoner og et mangfold av gode og mindre gode tekniske løsninger. Mange av de komponenter som underbygningen består av, vil etter normale levetidsbetraktninger være modne for sanering (utskifting, utbedring, forsterkning, fornyelse). Dette gjelder viktige kunstbyggverk som bruer, forstøtningsmurer, kulverter, tunnelutmuringer, drensanlegg m.m. Men det gjelder også de egentlige basisanlegg slik som trau, fyllinger og skjæringer.

Underbygningens generelle standard henger ellers nøye sammen med banelegemets stabilitet, som i stor grad er påvirket av naturbestemte faktorer knyttet til topografi, hydrologi og geoteknikk.

Det vil nærmest være en kontinuerlig prosess å oppdatere underbygningen på eksisterende baner til den tekniske standard som er nødvendig for å sikre foreskrevet overbygningsstandard. I denne prosessen må det inngå omfattende tilstandsundersøkelser og ikke minst rutinemessige vedlikehold for å opprettholde ønsket standard og sikkerhet.

2 GEOTEKNISKE UNDERSØKELSER

Et godt kjennskap til grunnforhold og hydrologiske forhold langs sporet er en forutsetning for å kunne oppnå og opprettholde påkrevet sikkerhet for togtrafikken og dessuten for å treffe tiltak som kan redusere banens vedlikeholdsbehov.

Omfattende grunnundersøkelser er utført både for nyanlegg og ved systematiske undersøkelser for stabilitetssikring av eksisterende baner. Det foreligger et betydelig geoteknisk arkivmateriale. Svært mye av disse grunnundersøkelsene er utført etter oppdrag fra Jernbaneverkets regioner og kopier av disse undersøkelser bør også være arkivert ved de respektive regioner. Arkivet bør inneholde grunnboringstegninger og rapporter, registrert på banestrekning og km (eventuelt også på koordinater).